

гия, но сама не вярва във възможността за близост и разбиране ("Сенки" и "Теменуги"). Егоцентричното самовнушение за различност засилва чувството на самотност, прави го необятно, трансцендентира го ("Демон").

От друг свят съм аз - не си виновна ти,
дете на прах - земя, на прашните мечти.

("Не си виновна ти")

Горните разсъждения ни карат да се върнем към мисълта на Ясперс за ожесточението на самозатвореният човек срещу самоналожените граници на Аза. Защото в това ожесточение се крие следващият резултат от самозатварянето, който е много важен за нашето изследване. Появата на мисълта за смъртта е едното следствие, другото е отварянето на човека за-битието и към-битието.

В самотното си пребиваване в света човешките сетива стават свръхчувствителни спрямо вибрациите на собствената си душа. Изолирал се от външността на ежедневието, самотният човек съсредоточава своята воля към разбирането на себе си. В началото на този интроспективен процес е тъмнината и хаосът като еквивалентен спомен за външната неподреденост и безцелност. Ослепял за външния свят, самозатвореният човек проглежда с вътрешните си сетива, които се проявяват постепенно за същността на нещата, започват да долавят сигналите на един друг свят, неведом за конвенционалното човешко съзнание и чувстване. Появява се устремът към надмогване на собственото битие - към свръхбитие. Наблюдава се явление, което най-общо можем да назовем трансцендентирање на личността. Трансцендентирањето е опитът за надхвърляне на емпиричните граници на съществуващия. Трансцендентирањето е път към инобитието, път към свръхпознание, но и опасен път към нищото.

Както се убедихме, самозатварянето не е довело до хармонизация на лирическия аз. Безпокойството, иманентно заложено у него, го кара да търси някакъв изход от херметичността, някакво отваряне, но не към емпиричния свят, спрямо който Азът вече е трансцендентно отдалечен. Появява се устремът към от-